

ΜΕΘΟΔΟΙ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ ΤΗΣ ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΗΣ

3. Η διδασκαλία σε δομημένα πλαίσια

ΗΛΙΑΣ ΑΠ. ΒΑΛΙΑΚΟΣ

1. Επικεντρωμένη στο πρόβλημα μάθηση (PBL)

Τι είναι η επικεντρωμένη στο πρόβλημα μάθηση;

Ο διδάσκων χωρίζει την τάξη σε ομάδες

Παρουσιάζονται σενάρια/περιπτώσεις ασθενών και ασθενειών

Τα θέματα έχουν σχέση με τη γνώση

Κάθε φοιτητής μόνος του μελετά το θέμα και επιστρέφει στην ομάδα: Διαπιστώνει τι έμαθε και επιλύει το θέμα (ή το πρόβλημα)

Είναι μια μεθοδολογία **πιο ευχάριστη** από τη διάλεξη **αλλά** πολύ **πιο απαιτητική** στην αναζήτηση της γνώσης.

Βασικά στοιχεία

Βασικά στοιχεία της μάθησης που επικεντρώνεται στο πρόβλημα:

1. Μικρές ομάδες
2. Διαφορετικός ο ρόλος τα σχολής: από την μετάδοση της πληροφορίας στη διευκόλυνση της αναζήτησης της γνώσης
3. Υπευθυνότητα των διδασκομένων (=φοιτητών) με αυτό-κατευθυνόμενη μάθηση
4. Ένα πρόβλημα αποτελεί κίνητρο μάθησης: συμμετέχουν στη διαδικασία μάθησης μαθαίνοντας και συζητώντας γι' αυτό

Προτάσεις
οργάνωσής της
επικεντρωμένης
στο πρόβλημα
μάθησης

- α. σχεδιασμός του προβλήματος
- β. Πλαίσιο κατανόησης του προβλήματος για να οδηγηθούν στην κατανόηση και τη σύγκριση:
 - Σκοπός ύπαρξης προβλήματος
 - Φύση προβλήματος και
 - Μελέτη επίλυσης
- γ. Διαλέξεις και παράλληλα μάθηση βασισμένη σε εργασίες/καταγεγραμμένα περιστατικά με αληθινούς ασθενείς

Θεωρητικό υπόβαθρο

A. Η μάθηση των συναφών

Οι φοιτητές **μαθαίνουν όλο το περιεχόμενο του αντικειμένου και** στη συνέχεια **ανακαλούν τις πληροφορίες στη μνήμη** όταν πρόκειται να αντιμετωπίσουν τον ασθενή στο κλινικό περιβάλλον

B. Επεξεργασία των πληροφοριών

Παρέχεται περιεκτική θεωρητική υποστήριξη επαναδραστηριοποιώντας τις γνώσεις σε περιπτώσεις αναζήτησης λύσης ενός προβλήματος

Γ. Συνεργατική μάθηση

Το άτομο εξαρτάται για την απόκτησης της γνώσης από τα άλλα μέλη της ομάδας

Δ. Αυτοδιάθεση

Τα κίνητρα περιλαμβάνουν απαιτήσεις που με την πίεση ή την ανησυχία συνδυάζουν τη βούληση και την επιλογή.

E. Έλεγχος

Όλες οι συμπεριφορές των διδασκόμενων βασίζονται στην: ελευθερία, δύναμη, αγάπη και ιδιοκτησία, διασκέδαση, επιβίωση και αναπαραγωγή

Ο ρόλος της Σχολής

- Να συνδυάσει περιεχόμενο και τεχνογνωσία
 - Οι ειδικοί χρησιμοποιούν την **εξειδίκευση** / Οι μη ειδικοί χρησιμοποιούν τις **ικανότητες**
 - Η εκπαίδευση αποσκοπεί στη διευκόλυνση των φοιτητών στην ανάπτυξη των ρόλων και των ικανοτήτων τους με:
 - Πρόκληση υποθέσεων και ανάπτυξη κατανόησης
 - Αντιμετώπιση και αποτίμηση της μάθησης
 - Απόκτηση γενικών δεξιοτήτων και γνώσεων
 - Ανάπτυξη και εφαρμογή των γνώσεων και των δεξιοτήτων
 - Δημιουργία οργανωτικής ζωτικότητας

Μαθησιακές μέθοδοι

1. τίθεται/προβάλλεται ένα πρόβλημα
2. οι φοιτητές το μελετούν και διερευνούν τρόπους επίλυσης
3. αξιολογούν και συζητούν τα ευρήματα

Η αναζήτηση των φοιτητών κυμαίνεται μεταξύ πραγματικής γνώσης ή περίπλοκων ερωτήσεων που αναζητούνται μέσω εξειδικευμένης βιβλιογραφίας.

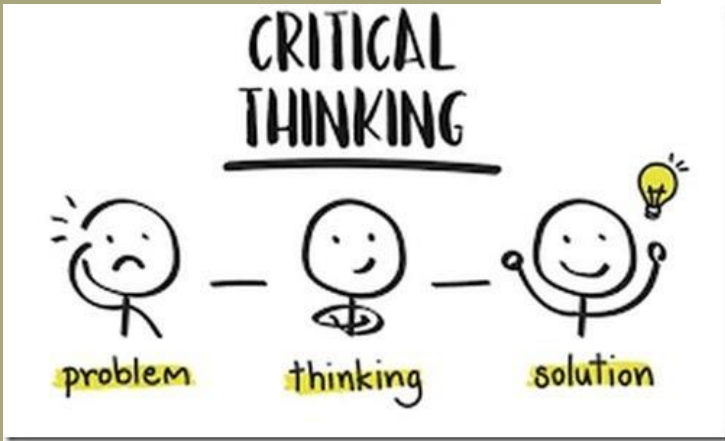
Η τελική λίστα των θεμάτων προς μάθηση ολοκληρώνει το πρώτο στάδιο.

Με την επιστροφή των φοιτητών γίνεται συζήτηση για τις διαπιστώσεις και τις περιπτώσεις των ασθενών.

Τέλος γίνεται μια αξιολόγηση της διαδικασίας: απόδοσης συμβολής και οφέλους

Οι καθηγητές καθορίζουν το κλίμα: ενθαρρύνουν/κατευθύνουν προς την επίλυση και καθοδηγούν/προωθούν τη συζήτηση:

Μοντελοποίηση, διευκόλυνση, απόσυρση

2. Ενίσχυση της πρακτικής της ανάκλασης (=κρίσης)

Στόχος

- προώθηση τα ανάκλασης (=κριτικής σκέψης)
- ανάπτυξη πρακτικής γνώσης
- διεύρυνση των γνώσεων με αναζήτηση λύσεων στα βιβλία
- οι ηλεκτρονικές επικοινωνίες ΔΕΝ αντικαθιστούν τον καθηγητή: γίνεται πιο επιτακτική η ανάγκη ύπαρξής του
- ο καθηγητής λύνει απορίες, κατευθύνει τον φοιτητή στη γνώση ενσωματώνει τις ηλεκτρονικές υπηρεσίες στη μεθοδολογία

Θεωρητικό υπόβαθρο

Τέσσερα θεμελιώδη πρότυπα πρακτικής ανάκλασης (κριτικής σκέψης)

A. Εμπειρική γνώση

Θεωρητικές πληροφορίες που βασίζονται στην έρευνα

B. Αισθητική γνώση

Υποκειμενική εκτίμηση που οδηγεί στη γνώση και την κατανόηση.

Γ. Προσωπική γνώση

Αυτογνωσία και επίγνωση των γνώσεων έναντι των άλλων

Δ. Ηθική γνώση

Εστιάζεται στο σωστό ή στο λάθος

Καθένα από τα πρότυπα είναι σωστό αλλά κανένα δεν είναι επαρκές, ανεξάρτητο ή αποκλειστικό. Για να προκύψει η «ολοκλήρωση» απαιτείται η ανάκλαση (=κριτική σκέψη)

Γι' αυτό οι έμπειροι είναι ικανοί να κατανοήσουν μια περίπλοκη νοσηλευτική κατάσταση

Συνθήκες μάθησης

Οι φοιτητές γνωρίζουν την ηλεκτρονική επικοινωνία. Έτσι η μάθηση γίνεται πιο εύκολη.

Με την αλληλεπίδραση μεταξύ τους, ένας φοιτητής του 4^{ου} μπορεί να βοηθήσει έναν του 1^{ου} έτους. Έτσι αυξάνεται η εκτίμηση για μάθηση. Ο «διδάσκων» διευκολύνει και παρακολουθεί την εφαρμογή της «γνώσης» του.

Μια «έμπειρη σχολή» μπορεί να γίνει μέντορας μιας «άπειρης» σχολής

Τα παραπάνω στηρίζονται στην εμπιστοσύνη και την ανακάλυψη.

Η εμπιστοσύνη επιβάλλει το απόρρητο ως γνώση μεταξύ διδασκόμενου και ασθενούς ή συγγενών. Διαφορετικά εκτίθεται ο διδάσκων.

Απαραίτητη η χρήση των ηλεκτρονικών τεχνολογιών.

Μέθοδος μάθησης

Η χρήση μιας τεχνολογίας εξαρτάται από τα αναμενόμενα αποτελέσματα:

- Μελέτες περιπτώσεων
- Κλινικές παρατηρήσεις
- Εμπειρίες κλινικών παρατηρήσεων
- Παιδαγωγική αφήγηση
- Λογιστικά μοντέλα
- Μάθηση με επίκεντρο το πρόβλημα
- Μάθηση με βάση το πλαίσιο

Πλεονεκτήματα της χρήση της τεχνολογίας

- Αντικειμενική βαθμολόγηση
- Μεγαλύτερος χρόνος συνύπαρξης διδασκόντων- διδασκόμενων
- Αλληλεπίδραση
- Ελευθερία έκφρασης
- Περισσότερο χρόνο για την ανάκλαση

Βαθμολόγηση

ΠΙΝΑΚΑΣ 10.1 Κριτήρια βαθμολόγησης

Αποτελέσματα της μάθησης	Μη ικανοποιητική	Ικανοποιητική	Καλή	Εξαιρετική	Βάρος	Σύνολο
Συμμετοχή	Δεν υπάρχει απόσπασμα, ή υπάρχει απόσπασμα είκοσι τεσσάρων ωρών ή και παραπάνω.	Το απόσπασμα γίνεται στην ώρα του και απασχολεί τουλάχιστον έναν φοιτητή.	Το απόσπασμα γίνεται στην ώρα του και απασχολεί παραπάνω από έναν φοιτητή.	Το απόσπασμα γίνεται στην ώρα του. Απασχολεί ουσιαστικά παραπάνω από έναν φοιτητή.	x 1	
Συλλογικότητα	Το απόσπασμα δεν είναι συλλογικό.			Το απόσπασμα είναι συλλογικό.	x 1	
Εμπειρία	Το απόσπασμα δεν ανακλά την πραγματική γνώση.	Ανακλά την ελάχιστη πραγματική γνώση ή κάποια γνώση που δεν έχει σημασία.	Ανακλά την πραγματική σχετική γνώση.	Ανακλά την πραγματική σχετική γνώση με ακριβή ερμηνεία. Συσχετίζει τη νέα γνώση με αυτή που ήδη υπάρχει.	x 2	
Αισθητική	Δεν ενσωματώνει υποκειμενικές πληροφορίες ή συναισθήματα.	Ενσωματώνει ελάχιστες υποκειμενικές πληροφορίες ή συναισθήματα.	Ενσωματώνει υποκειμενικές πληροφορίες και συναισθήματα.	Ενσωματώνει τις υποκειμενικές πληροφορίες, την αισθητική εκτίμηση και την ολότητα.	x 2	
Προσωπικότητα	Δεν ανακλά διαπροσωπικές πληροφορίες σχέσης.	Ανακλά την αυτογνωσία.	Ανακλά την αυτογνωσία. Εξετάζει άλλες προοπτικές.	Εκτιμά την αμοιβαιότητα της αυτογνωσίας, είναι αυθεντικό και εξετάζει όλες τις άλλες εξετάζει όλες τις άλλες	x 2	
Δεοντολογία	Δεν ανακλά τις ηθικές εκτιμήσεις.	Ανακλά την επίγνωση των ηθικών εκτιμήσεων.	Συζητά για τις ηθικές εκτιμήσεις.	Αναλύει τις ηθικές εκτιμήσεις.	x 2	
Ανάκλαση	Δεν ενσωματώνει τρόπους γνώσης.	Αναπτύσσει την ολοκληρωμένη ανταπόκριση ή την αξιολογημένη ανταπόκριση.	Ανακλά την προηγούμενη δράση και προτείνει τη μελλοντική δράση.	Ανακλά την προηγούμενη δράση και προτείνει τη μελλοντική δράση, υποδεικνύοντας την ενσωμάτωση της γνώσης.	x 3	
					Σύνολο	

3. Συζήτηση ως μέθοδος διδασκαλίας

ΗΛΙΑΣ ΑΠ. ΒΑΛΙΑΚΟΣ

ΣΚΟΠΟΣ

Αναγνώριση

Γνωστοποίηση

Ενεργητική μάθηση

Ανάπτυξη διαδικασίας σκέψης

Δυνατότητες επικοινωνίας

Διατύπωση απόψεων

Θεωρητικό υπόβαθρο

Η συζήτηση πραγματοποιείται:

A. *Δημοσίευση*

B. *Παρουσιάσεις*

Γ. *Δικτύωση*

Σκοπός της συζήτησης είναι ο προσδιορισμός ενός θέματος και στοχεύει σε ένα συμπέρασμα.

Οι φοιτητές πρέπει να αναλύσουν το θέμα.

Όσοι συμμετέχουν σε συζήτηση πετυχαίνουν καλύτερους βαθμούς έναντι εκείνων που απλά παρακολουθούν μια διάλεξη.

Καθένα από τα πρότυπα είναι σωστό αλλά κανένα δεν είναι επαρκές, ανεξάρτητο ή αποκλειστικό. Για να προκύψει η «ολοκλήρωση» απαιτείται η ανάκλαση (=κριτική σκέψη)

Γι' αυτό οι έμπειροι είναι ικανοί να κατανοήσουν μια περίπλοκη νοσηλευτική κατάσταση

Συνθήκες μάθησης

Η συζήτηση είναι χρήσιμη στο ακαδημαϊκό περιβάλλον.
Επικυρώνει και εμβαθύνει τη γνώση.

Διευκολύνει:

- την εφαρμογή των δεξιοτήτων.
- τη διερεύνηση και
- την κριτική θεώρηση ενός θέματος

Απώτερος στόχος:

- η βελτίωση της προφορικής επικοινωνίας
- η αναζήτηση των δεξιοτήτων συσχέτισης
- η δομή (διάρθρωση) μιας συζήτησης

Προετοιμασία συζήτησης:

Εισαγωγή σε βασικά θέματα

Φοιτητική αλληλο-εξοικείωση

Αναγνώριση πηγών συζήτησης

Λειτουργία μεθόδου

- Οι φοιτητές επιλέγουν έναν τομέα συζήτησης
- Δημιουργείται μια λίστα άρθρων
- Συγκροτούνται ομάδες των πέντε ατόμων
- Συγκροτείται μια ομάδα ανά θέμα συζήτησης
- Διατυπώνονται ερωτήσεις συζήτησης
- Η κάθε ομάδα έχει δύο θετικά και δύο αρνητικά προσκείμενους στο θέμα και έναν συντονιστή συζήτησης

Προβλήματα

- Αρκετοί φοιτητές δεν γνωρίζουν το σωστό ή το λάθος
- Δυσκολεύονται να συζητήσουν θέμα ηθικής ή δεοντολογίας και να δεχτούν την αντίθετη άποψη
- Μικρή εμπειρία στη διαλογική συζήτηση
- Αισθάνονται άβολα σε μια αντιδικία
- Ρητορικά ερωτήματα είναι επουσιώδη της γνώσης ενός προβλήματος
- Η νευρικότητα σε μια δημόσια ομιλία είναι πρόβλημα γιατί δεν προβάλλει τις γνώσεις ενός φοιτητή.

Στο επόμενο μάθημα

4. Προσομοίωση και φαντασία